

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3072/2019
15.04.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници из радног односа тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Аца Васојевић, адвокат из ..., против туженог Центра за социјални рад из ..., чији је пуномоћник Милан Думић, адвокат из ..., ради заштите права из радног односа, одлучујући о ревизији туженог, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3417/17 од 11.05.2018. године, на седници одржаној 15.04.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3417/17 од 11.05.2018. године, у ставу другом и трећем изреке, тако што се **ОДБИЈА** тужбени захтев тужиље којим је тражила да се утврди да је тужилин радни однос на одређено време, који је засновала код туженог на основу уговора о раду, постао радни однос на неодређено време почев од 27.04.2013. године, да се обавезе тужени да врати тужиљу на рад и распореди на послове радног места који одговарају њеној стручној спреми у року од осам дана од дана достављања преписа пресуде и да тужени да накнади тужиљи трошкове парничног поступка у износу од 130.500,00 динара, у року од 15 дана од дана достављања преписа пресуде, под претњом извршења.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужиља да накнади туженом трошкове парничног поступка у укупном износу од 60.750,00 динара, у року од 8 дана од дана достављања преписа ове пресуде, под претњом принудниог извршења.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужиље за накнаду трошкова на име одговора на ревизију.

Образложење

Основни суд у Сјеници, пресудом П1 124/14 од 12.02.2015. године, усвојио је тужбени захтев тужиље, тако што је утврдио да је тужилин радни однос на одређено време који је засновала код туженог на основу уговора о раду, постао радни однос на неодређено време на основу закона, почев од 19.04.2012. године и обавезао туженог да врати тужиљу на рад и распореди на послове радног места који одговарају њеној стручној спреми у року од осам дана, од дана пријема пресуде, под претњом извршења (став први изреке). Обавезао је туженог и да накнади тужиљи трошкове парничног

поступка у износу од 70.500,00 динара у року од осам дана, под претњом извршења (став други изреке).

Апелациони суд у Крагујевцу, пресудом Гж1 1365/15 од 19.01.2016. године, преиначио је пресуду Основног суда у Сјеници П1 124/14 од 12.02.2015. године, тако што је одбио као неоснован тужбени захтев тужиле, којим је тражила да се утврди да је радни однос на одређено време који је засновала код туженог 19.04.2012. године на основу уговора о раду постао радни однос на неодређено време почев од 19.04.2012. године, да тужени врати тужилу на рад и распореди на послове који одговарају њеној стручној спреми и одлучио да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Врховни касациони суд, решењем Рев2 1065/2016 од 31.05.2017. године, укинуо је пресуду Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1365/15 од 19.01.2016. године и предмет вратио другостепеном суду на поновно суђење.

Апелациони суд у Крагујевцу, пресудом Гж1 3417/17 од 11.05.2018. године, укинуо је пресуду Основног суда у Сјеници П1 124/14 од 12.02.2015. године (став први изреке), усвојио је тужбени захтев тужиле, тако што је утврдио да је тужилци радни однос на одређено време који је засновала код туженог на основу уговора о раду постао радни однос на неодређено време почев од 27.04.2013. године, обавезао туженог да врати тужилу на рад и распореди на послове радног места који одговарају њеној стручној спреми у року од осам дана, од дана достављања преписа пресуде (став други изреке) и обавезао туженог да накнади тужилци трошкове парничног поступка у износу од 130.500,00 динара, у року од 15 дана од дана достављања преписа пресуде, под претњом извршења (став трећи изреке).

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у односу на одлуку садржану у ставу другом и трећем изреке, тужени је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права. У ревизији је предложио да се обавезе тужилца да накнади трошкове овог поступка по трошковнику опредељеном на записнику са рочишта од 11.05.2018. године, заједно са трошковима на име састава ревизије у износу од 33.000,00 динара.

Тужилца је благовремено поднела одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у побијаном делу, на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11, 49/13 - УС, 74/13 – УС и 55/14) и утврдио да је ревизија туженог основана.

У поступку пред нижестепеним судовима није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју овај суд пази по службеној дужности, на основу члана 408. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, Општинско веће Општине Сјеница, разматрајући захтев туженог, донело је закључак 09.03.2012. године, којим је одређено да ће Општина Сјеница финансирати једног извршиоца са завршеном средњом стручном спремом на одређено време у трајању од једне године, на административним пословима у Центру за социјални рад ..., у циљу ефикаснијег, квалитетнијег и несметаног обављања послова у наведеној установи. Дана 30.03.2012. године (на основу наведеног закључка), закључен је између Општине Сјеница и туженог Центра

за социјални рад у ..., уговор о регулисању међусобних права и обавеза, према којем се Центар за социјални рад у ... обавезао да заснује радни однос на одређено време са једним радником који поседује средњу стручну спрему, у трајању од једне године, на ... пословима. Општина Сјеница се обавезала да финансира плату запосленог у месечним износима за период од једне године. Поступајући по наведеном уговору, тужени је са тужиљом, која има средњу стручну спрему, закључио уговор о раду (без броја и датума), на одређено време у трајању до годину дана, почев од 19.04.2012. године, на пословима ... После истека рока за који је заснован радни однос тужиље код туженог, према закљученом уговору о раду, односно после 19.04.2013. године, тужиља је наставила да обавља исте послове код туженог све до 27.06.2013. године, када јој је директор туженог саопштио да више не долази на посао. Из исказа тужиље саслушане као парничне странке и приложених писаних доказа, пре свега извода из деловодника туженог са датумом уношења података од стране тужиље до 27.06.2013. године, овлашћења датог тужиљи за преузимање свих пошиљки за примаоца – Центар за социјални рад у ... у Јавном предузећу „Пошта Србије“, РЈ поштанског саобраћаја „Краљево“, које је важило у периоду од 03.01.2013. године до 04.09.2013. године, на основу којег је тужиља преузимала све врсте пошиљки за примаоца Центар за социјални рад у ..., до 27.06.2013. године, као и образаца захтева за исплату накнаде на основу новчане социјалне помоћи које је тужиља попуњавала за кориснике до 27.06.2013. године, утврђено је да је тужиља после 19.04.2013. године, када је истекао рок за који је засновала радни однос, наставила да ради код туженог исте послове које је обављала по закључењу уговора о раду и до тада, вођење деловодника, попуњавање захтева за исплату накнаде на основу новчане социјалне помоћи, ношење поште, преузимање свих врста пошиљки за примаоца Центар за социјални рад у ... и сличне послове, као и да је на име тог рада (после 19.04.2013. године, када Општина Сјеница није више финансирала плату тужиљи), примала накнаду у висини од 15.000,00 динара, а што је потврђено и исказом сведока ББ, шефа ... код туженог, који је навео да је тужиљу после истека уговора о раду, поново виђао на послу у априлу и мају 2013. године, јер му је канцеларија поред тужиље и да јој је за тај рад плаћено 15.000,00 динара (тужба је поднета 13.08.2013. године).

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, другостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиље, тако што је утврдио да је тужиљи радни однос на одређено време који је засновала код туженог на основу уговора о раду постао радни однос на неодређено време почев од 27.04.2013. године и обавезао туженог да врати тужиљу на рад.

Ово из разлога, што је према налажењу другостепеног суда у конкретној ситуацији тужени поступио супротно забрани прописаној законом и временском правилу ограничења у раду, због чега је радни однос тужиље код туженог заснован на одређено време прерастао у радни однос на неодређено време протеклом пет радних дана после истека дванаестог месеца рада код туженог и то 27.04.2013. године, на основу члана 37. Закона о раду.

Међутим, овакав закључак другостепеног суда се не може прихватити као правилан, због чега су основани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права, на који законски разлог овај суд пази и по службеној дужности, на основу члана 408. ЗПП.

Одредбом члана 44. став 1. Правилника о организацији, нормативима и стандардима рада центра за социјални рад („Службени гласник РС“ бр. 59/2008, са

изменама и допунама) је прописано да, центру у коме просечан број корисника права и услуга из надлежности Републике по запосленом у претходној години, повећан у односу на просечан број корисника по запосленом у Републици, може се решењем министарства надлежног за социјална питања, одобрити повећање броја радника у односу на норматив утврђен у члану 42. и 43. овог Правилника (до 10, 15 или 20%, под условима прописаним тачком 1, 2. и 3. овог става). Одредбом става 2. овог члана, да, образложен захтев за повећање броја радника у смислу става 1. овог члана, центар подноси надлежном министарству са извештајем о раду за претходну годину, а најкасније до краја фебруара текуће године.

Одредбом члана 40. Закона о буџету Републике Србије за 2013. годину („Службени гласник РС“ бр. 114/2012) је прописано да, у спровођењу одредбе члана 10. став 2. Закона о одређивању максималног броја запослених у локалној администрацији („Службени гласник РС“ бр. 104/09), Влада ће у 2013. години давати сагласност за повећање броја запослених у јединицама локалне самоуправе који имају мањи број запослених на одређено време од максималног броја на предлог Министарства финансија и привреде. Одредбом члана 41. став 1. овог закона, да директни корисници средстава буџета Републике Србије не могу заснивати радни однос са новим лицима без сагласности Министарства финансија и привреде. Одредбом става 2. овог члана, да индикретни корисници средстава буџета Републике Србије не могу заснивати радни однос са новим лицима без сагласности Министарства финансија и привреде, а на предлог директног корисника. Одредбом става 3. овог члана да, министар надлежан за послове финансија ближе уређује процедуру за добијање сагласности из става 1. и 2. овог члана.

Како је у конкретној ситуацији на основу цитираних одредби била неопходна сагласност надлежног министарства за заснивање радног односа, која у конкретној ситуацији не произлази из утврђеног чињеничног стања, то нису испуњени услови за преображај радног односа тужиле са одређеног на неодређено време, почев од 27.04.2013. године, у смислу члана 37. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05, 61/05, 54/09 и 32/13), због чега је овај суд преиначио другостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужиле за утврђење постојања радног односа на неодређено време и враћање тужиле на рад.

Наиме, одредбе Закона о буџету Републике Србије о прибављању сагласности надлежног министарства за заснивање радног односа су *lex specialis* односу на одредбе Закона о раду којима се прописују услови за преображај радног односа са одређеног на неодређено радно време. Како у конкретној ситуацији не произилази постојање сагласности надлежног министарства за заснивање радног односа тужиле код туженог по истеку уговора на одређено време и тужилца наставила да прима новчану накнаду за рад у одређеном периоду, а не и зараду у смислу одредби члана 104. и 105. Закона о раду, то је преиначена другостепена пресуда у побијаном делу и одбијен тужбени захтев тужиле.

Тужени је на записнику са расправе пред другостепеним судом од 11.05.2018. године определио трошкове на име приступа пред Апелационим судом и то за једно неодржано рочиште у износу од 9.750,00 динара (11.04.2018. године) и једно одржано рочиште у износу од 18.000,00 динара (11.05.2018. године).

Полазећи од успеха у поступку по ревизији и тражених трошкова парничног поступка, одбијен је тужбени захтев тужиље да се обавезе тужени да јој накнади трошкове у износу од 130.500,00 динара, док је обавезана тужиља да накнади туженом трошкове на име приступа на једно неодржано рочиште у износу од 9.750,00 динара и једно одржано рочиште у износу од 18.000,00 динара и на име састава ревизије износ од 33.000,00 динара, према Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката („Службени гласник РС“ бр. 121/12) у укупном износу од 60.750,00 динара, на основу члана 153. и 154. ЗПП.

Како трошкови на име одговора на ревизију нису били потребни ради вођења парнице, то је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиље за накнаду трошкова на име одговора на ревизију, на основу одредбе члана 154. став 1. ЗПП.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредби члана 416. став 1. и члана 165. став 2. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа-судија
Слађана Накић Момировић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић